

กษต.รับที่.....
วันที่ 10 เม.ย. ๖๘
เวลา 16.30 น.

สสค. (eMail)
ส่ง : กษต.
รับที่ : ๕4173/68
10 เม.ย. 2568 เวลา 15.30 น.

ที่ สม ๐๕๐๔/๒๑

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะกรณีพนักงานบริการในสถานบริการที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ไม่ได้รับเงินเยียวยาจากรัฐ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๓๕๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๗

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนกรณีพนักงานบริการในสถานบริการที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โรคโควิด 19) ไม่ได้รับเงินเยียวยาจากรัฐ กสม. จึงขอกราบเรียนความเป็นมา ข้อพิจารณา และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ความเป็นมา

มูลนิธิเพื่อนพนักงานบริการร้องเรียนต่อ กสม. ว่ารัฐบาลได้ออกข้อกำหนดและมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของกลุ่มแรงงานที่ทำงานในสถานบันเทิง ผับ บาร์ และคาราโอเกะ ทำให้ต้องหยุดงานชั่วคราว ไม่มีรายได้เลี้ยงชีพ ในขณะที่มาตรการช่วยเหลือเยียวยาเป็นไปด้วยความล่าช้าและมีข้อจำกัดในการเข้าถึง โดยเฉพาะ “โครงการเยียวยาผู้ประกันตนในกิจการสถานบันเทิงและผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสถานบันเทิงที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ” ซึ่งพนักงานบริการไม่สามารถขอรับการเยียวยาได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านคุณสมบัติและลักษณะการทำงานที่ต้องได้รับการรับรองจากสมาคมหรือสหพันธ์เครือข่ายคนบันเทิง

๒. ข้อพิจารณา

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคสาม และวรรคสี่ บัญญัติว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ และมาตรา ๗๔ กำหนดแนวนโยบายให้รัฐส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสม และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

สอดคล้องกับ...

สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ข้อ ๒ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๑๑ ที่ให้การรับรองสิทธิทั้งหลายในกติกานี้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าในเรื่องสถานะอื่นใด สิทธิในการทำงานที่ตนเลือกอย่างเสรี ในสภาพการทำงานที่ยุติธรรม มีสวัสดิการทางสังคมและการประกันสังคม ตลอดจนสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว

๒.๒ กสม. ตรวจสอบแล้วพบว่า การดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ของรัฐ ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสถานบริการที่เป็นสถานบันเทิงและกลุ่มแรงงานในกิจการดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ซึ่งรวมถึงพนักงานบริการ ทำให้ไม่มีรายได้เลี้ยงชีพ ไร้ที่อยู่อาศัยและขาดแคลนอาหาร ส่งผลกระทบต่อสิทธิในการทำงานและมาตรฐานการครองชีพ

๒.๓ แม้รัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือเยียวยาแรงงานในสถานบันเทิงที่ได้รับผลกระทบ เป็นการเฉพาะผ่าน “โครงการเยียวยาผู้ประกันตนในกิจการสถานบันเทิงและผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ทำงานเกี่ยวกับสถานบันเทิงที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการของรัฐ” แต่โดยที่โครงการกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งรวมถึงพนักงานบริการ ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ พร้อมทั้งชำระเงินสมทบก่อน จึงจะมีสิทธิได้รับการเยียวยา อันมีลักษณะบังคับให้เข้าระบบประกันสังคม การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวส่งผลให้เกิดการเลือกปฏิบัติในการเข้าถึงการเยียวยาด้วยเหตุสถานะความเป็นผู้ประกันตนของพนักงานบริการในกิจการสถานบันเทิง จึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๒.๔ นอกจากนี้ ด้วยข้อจำกัดในการใช้จ่ายเงินกู้และการพิสูจน์สถานะของการทำงาน ในกิจการสถานบันเทิงในช่วงเวลาดังกล่าว ประกอบกับสถานบริการในกิจการสถานบันเทิงมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากสถานที่ทำงานประเภทอื่น ๆ ที่มีแรงงานหลายลักษณะทั้งลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ซึ่งรวมถึงพนักงานบริการ จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายเพิ่มเติมได้ ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชนในลักษณะนี้ขึ้นอีกในอนาคต และเพื่อเป็นการคุ้มครองแรงงานกลุ่มเฉพาะนี้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กสม. จึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคหนึ่ง (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ บัญญัติให้ กสม. มีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว

๕. ข้อเสนอแนะ

จากข้อเท็จจริงและข้อพิจารณา ตามข้อ ๑ และข้อ ๒ กสม. จึงกราบเรียนมาเพื่อ
นายกรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๕.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินโครงการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบ
ให้ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

๕.๒ เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม

๕.๓ ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาแรงงานในกิจการสถานบริการและจัดทำกฎหมาย
ที่สอดคล้องกับสภาพการทำงานและการจ้างงาน เพื่อคุ้มครองแรงงานในกิจการดังกล่าวเป็นการเฉพาะ
ให้ได้รับสิทธิและสวัสดิการด้านแรงงานและการประกันสังคมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้ กสม. ทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๙๕๕ (สมพงษ์)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ hrp1_04@nhrc.or.th